

Spis treści

Wstęp	9
1. Konkurencyjność i spójność w polityce rozwoju społeczno-gospodarczego Unii Europejskiej	15
1.1. Wprowadzenie. Konieczność systemowego wsparcia konkurencyjności	15
1.2. Uwarunkowania systemowe sprawnej konwergencji i trwałego wzrostu w Unii Europejskiej	16
1.3. Instytucjonalne uwarunkowania działań na rzecz wzrostu konkurencyjności regionów w Unii Europejskiej po roku 2007	22
2. Uwarunkowania realizacji polityki spójności w krajach Unii Europejskiej	29
2.1. Wprowadzenie. Ekonomia wobec hipotezy konwergencji	29
2.2. Czy następuje zmniejszenie dysproporcji rozwojowych na poziomie państw i regionów w Unii Europejskiej?	32
2.3. Postrzeganie problemów regionalnych na poziomie unijnym oraz krajowym	34
2.4. Cechy charakterystyczne przygotowanych strategii rozwoju regionalnego	41
2.5. Przestrzenne konsekwencje realizacji strategii polityki spójności	44
2.6. Potrzeba zmian w polskiej polityce regionalnej	45
3. Polityka spójności wobec budowania gospodarki opartej na wiedzy w regionach	50
3.1. Wprowadzenie. Pomocniczość polityki spójności w procesie budowy i absorpcji kapitału wiedzy w regionach	50
3.2. Konieczność wykreowania nowych inicjatyw wspomagających rozwój gospodarki opartej na wiedzy	54
3.3. Kierunki zreformowania polityki spójności po roku 2005	57
3.4. Kształtowanie kompetencji kadr w regionie istotą rozwoju oraz wzrostu produktywności	58
3.5. Klasa kreatywna a rozwój regionów w Europie	61

4.	Dostosowania w zakresie polityki innowacyjnej w Unii Europejskiej	66
4.1.	Wprowadzenie. Rozwój oparty na innowacji	66
4.2.	Strategia Unii Europejskiej w zakresie innowacyjności	68
4.3.	Technologia a rozwój gospodarczy	73
4.4.	Spójność społeczno-gospodarcza w polskich dokumentach strategicznych	74
4.5.	Regionalne Strategie Innowacji jako narzędzie realizacji polityki innowacyjnej	80
4.6.	Podsumowanie. Polityka innowacyjna a kryzys	84
5.	Polityka innowacyjna i jej wymiar w Polsce	87
5.1.	Wprowadzenie. Konkurencyjność Polski na tle krajów UE	87
5.2.	Regionalne Strategie Innowacji w Polsce	89
5.3.	Gospodarka oparta na wiedzy w polskich regionach	91
5.4.	Klastry jako nowa forma współpracy i przejaw koncentracji działalności gospodarczej	96
5.5.	Dolny Śląsk i metropolia wrocławska jako miejsce koncentracji klastrów	100
6.	Aktywność władz regionalnych w Polsce w realizacji polityki rozwoju i polityki spójności Unii Europejskiej	107
6.1.	Wprowadzenie. Nowe uwarunkowania realizacji polityki rozwoju regionów po 2004 r.	107
6.2.	Strategie rozwoju województw w pierwszym okresie członkostwa Polski w UE	109
6.3.	Struktura Regionalnych Programów Operacyjnych	111
6.4.	Cele Strategii lizbońskiej w Regionalnych Programach Operacyjnych 2007-2013	117
6.5.	Ocena realizacji programów operacyjnych na poziomie województw	127
6.6.	Podsumowanie	131
7.	Lokalny wymiar światowego kryzysu w Polsce	133
7.1.	Wprowadzenie. Uwagi o roli lokalnych władz samorządowych w polityce rozwoju	133
7.2.	Globalizacja i glokalizacja	135
7.3.	Sytuacja gospodarcza na przełomie 2008 i 2009 roku	140

7.4.	Skala recesji obecnie i w przyszłości	143
7.5.	Światowy kryzys gospodarczy w Polsce lokalnej	148
7.6.	Udział lokalnych władz samorządowych w polityce rozwoju	151
7.7.	Podsumowanie	156
8.	Koordinacja polityki budżetowej w UE a spójność gospo- darcza	159
8.1.	Wprowadzenie. Ewolucja podejścia w zakresie roli polityki budżeto- wej w gospodarce	159
8.2.	Uwarunkowania realizacji nowego programu rozwoju: Strategia „Eu- ropa 2020”	161
8.3.	Koordinacja polityki budżetowej jako element wzmacniania spójności gospodarczej	163
8.4.	Weryfikacja skuteczności zapisów Paktu Stabilności i Wzrostu w wa- runkach kryzysu gospodarczego	166
8.5.	Wzmocnienie dyscypliny budżetowej w Unii Europejskiej po roku 2010	173
9.	Uwagi końcowe	177
	Aneks	179
	Bibliografia	194
	Spis rysunków	201
	Spis tabel	201